

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS NASSO • MAAMAR 6

ביאור ע"פ כה תברכו כו'

« Ainsi vous bénirez », etc. (Numbers 6:23)

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/nasso/6/

1 ביאור ע"פ כה תברכו כו'

Explication du verset «Ainsi vous bénirez», etc.

2 הנה ענין ויקרא האדם שמות לכאורה אינו מובן לפמ"ש [לפי מה שכתוב] בסש"ב [בספר של בינונים] חלק ב' שהשם אשר יקראו לו הוא הצירוף המחיה אותו הנמשך מעשרה מאמרות ועמ"ש מענין זה בד"ה את שבתותי תשמרו.

À présent, la question du verset «Et l'homme donna des noms» n'est, à première vue, pas comprise, au regard de ce qui est écrit dans le Sefer Shel Beinonim (Tanya), deuxième partie : le nom par lequel [une chose] est appelée est la combinaison [de lettres] qui lui donne vie, et qui provient des Dix Paroles. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Vous garderez Mes Chabbatot».

וא"כ הרי כבר היו להם השמות קודם בריאת האדם שהרי האדם נברא באחרונה אחר יצירת דצ"ח [דומם צומח חי] וכמאמר ואפילו יתוש קדמך.

Si tel est le cas, ils avaient déjà leurs noms avant la création de l'homme, puisque l'homme fut créé en dernier, après la formation des êtres inanimés, végétaux et animaux, comme le dit l'adage : «Même un moucheron t'a précédé.»

אבל הענין הוא כמש"כ [כמה שכתוב] שהוא קרא שמותיהן והמשיכן מהעלם אל הגילוי כו' ועי"ז העלה אותם.

Mais voici ce qu'il en est : comme il est écrit, il appela leurs noms et les fit passer de la dissimulation à la révélation, etc. ; par là, il les éleva.

3 והיינו כי האדם הוא מעולם התיקון שהוא בבחי' ביטול משא"כ דצ"ח [דומם צומח חי] הם מעולם התהו ועי" קריאת השמות מהעלם אל הגילוי המשיך בהם בחי' הביטול, וכענין חמורו של ר' [רבי] פנחס בן יאיר

C'est-à-dire que l'homme appartient au Monde de Tikkoun (Rectification), qui se caractérise par l'annulation de soi (bitoul), tandis que l'inerte, le végétal et l'animal appartiennent au Monde du Tohou (Chaos). En appelant les créatures par leurs noms, faisant ainsi passer ce qui était caché à l'état révélé, il fit pénétrer en elles la qualité de bitoul. C'est comparable à l'histoire de l'âne de Rabbi Pin'has ben Yaïr,

כי היה במדרגת בהמה של ששת ימי בראשית שתיקנם אדה"ר [אדם הראשון] ע"י שקרא להם שמות וכמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' עקב בטעמי מצות ע"ש באריכות [ועמ"ש סדי"ה וידבר משה אל ראשי המטות]

car il se trouvait au niveau d'un animal des six jours de la Création, qu'Adam, le premier homme, avait rectifié en leur donnant des noms, comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Arizal, parachat Ekev, dans Taamei HaMitzvos ; voyez là-bas le développement détaillé [et voyez ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Et Moché parla aux chefs des tribus»].

ואמנם עכשיו אנו צריכין לברכם והיינו לפי שע"י החטא ירדו כו' ע"ש, ובירור זה הוא ע"י שהאדם אוכל המאכלים מדצ"ח [מדומם צומח חי] ומברך עליהם

À présent, cependant, nous devons les bénir ; c'est parce qu'à la suite de la faute, ils sont descendus, etc. ; voyez là-bas. Cette élévation (birour) s'accomplit lorsque l'homme mange les aliments provenant de l'inerte, du végétal et de l'animal, et prononce une bénédiction sur eux

בתחלה ובסוף שע"י הם מתעלים ונכללים בבחינת אדם ועמ"ש מזה באריכות בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הביכורים

avant et après le repas ; grâce à cela, ils s'élèvent et sont inclus dans le niveau de l'homme. Voyez aussi le développement détaillé à ce sujet dans l'explication du verset : «Le Cohen les balancera sur le pain des prémices.»

וזהו וזרעתי את בית ישראל אור זרוע היא הנפש אלקית ממ"ה [משם מ"ה] דתיקון שנתלבשה בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] להעלות ולברר הרפ"ח ניצוצין כו' ע"י שמתפלל אח"כ אחד ואהבת בכח מה שאוכל ושותה

Et c'est là le sens de «Je sèmerai la maison d'Israël». «Une lumière est semée» : c'est l'âme divine, issue du Nom MaH de Tikkoun, qui fut revêtue dans le corps et l'âme animale afin d'élever et de raffiner les 288 étincelles, etc., en priant ensuite «Un» et «Tu aimeras» avec la force de ce qu'il mange et boit.

ולכן צריך להתפלל בכל יום כי בכל יום כחות הגוף מתחדשים מחיות המאכלים וצריכים עליי [עליה] בכל יום

C'est pourquoi il faut prier chaque jour, car chaque jour les forces du corps se renouvellent grâce à la force vitale des aliments, et elles doivent s'élever chaque jour ;

והיינו ע"י התפלה שהיא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] במס"נ [במסירות נפש] באחד בק"ש [בקריאת שמע] ותפלה שנק' סולם כו' [וכמ"ש במ"א בד"ה המגביהי לשבת כו']

et cela s'accomplit par la prière, qui est l'élévation des mayin noukvin (eaux féminines), avec le sacrifice de soi (messirout néfesh), lors de «Un» dans le Chema et dans la prière, laquelle est appelée «une échelle», etc. [Comme il est écrit ailleurs, dans le discours commençant par «Celui qui siège dans les hauteurs», etc. ;

ועמ"ש בענין וזרעתיה לי בארץ בד"ה ויהי בשלח פרעה, גם בד"ה ששים המה מלכות בענין אור זרוע כו'.

et voyez ce qui est écrit à propos de «Je la sèmerai pour Moi dans le pays» dans le discours commençant par «Et il arriva, lorsque Pharaon renvoya», ainsi que dans le discours commençant par «Il y a soixante reines», à propos de «Une lumière est semée», etc.]

4 והנה על זריעה וצמיחה זו נאמר יברכך ה' וישמרך ברכה בראש והיא המשכת הכח אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] בברכה והצלחה כו' כנ"ל.

Or, au sujet de cette semence et de cette croissance, il est dit : «Que Havaya vous bénisse et vous garde» : une bénédiction au commencement. Il s'agit de l'octroi de la force, d'un éveil d'en haut (l'éveil d'en haut), afin que l'éveil d'en bas (l'éveil d'en bas) se fasse dans la bénédiction et la réussite, etc., comme indiqué plus haut.

וענין ברכה שני [שניה] יאר ה' פניו אליך היא המשכת מ"ד [מ"ד דוכרין] שאחר העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ואתעדל"ת [ואתערותא דלתתא] הנ"ל.

Quant à la seconde bénédiction, «Que Havaya fasse rayonner Sa face vers vous», elle consiste en l'effusion des mayin doukhrin (eaux masculines), qui suit l'élévation des mayin noukvin (eaux féminines) et l'éveil d'en bas mentionnés plus haut.

כי הנה אע"פ [אף על פי] שהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] נק' בשם בירור אמנם עיקר שלימות הבירור אינו אלא לאחר שנמשך המשכת מ"ד [מ"ד דוכרין] על המ"ן [המ"ן נוקבין] ומברר המ"ן [המ"ן נוקבין]

Car, bien que l'élévation des mayin noukvin soit appelée «raffinement» (birour), le raffinement n'atteint véritablement son achèvement qu'après que les mayin doukhrin ont été attirées sur les mayin noukvin et les ont raffinées ;

והוא ענין למהוי אחד באחד פי ע"י התגלות אחד דיחוי"ע [דיחודא עילאה] באחד דהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] יחוי"ת [יחודא תתאה] ע"י מתעלה המ"ן [המ"ן נוקבין] ונכלל ביחוי"ע [ביחודא עילאה] ממש ועמ"ש מזה באריכות בפ' וישב ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים כו'.

et c'est là le sens de «être un en Un». Autrement dit, par la révélation du «Un» de l'unité supérieure (yi'houda ila'a) dans le «un» de l'élévation des mayin noukvin, l'unité inférieure (yi'houda tata'a), les mayin noukvin s'élèvent ainsi et s'incluent véritablement dans l'unité supérieure. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet en détail dans la paracha Vayéchev, à propos du verset : «Voici, nous lions des gerbes», etc.

וגם יש לפרש דאחד עילאה מתעלה ע"י עלייה [עלייה] המ"ן [המ"ן נוקבין] אחד תתאה שהרי לא נק' אדם

On peut aussi l'expliquer ainsi : le «Un» supérieur s'élève grâce à l'élévation des mayin noukvin, le «Un» inférieur ; car on n'est appelé «Adam» (homme)

אלא כללא דדכר ונוק' [ונוקבא] וכמ"ש בזהר נשא [דקמ"ה ב'] ובפ' ויקרא [דף ז' ע"ב] איתא וכדין איקרי אחד כו' ולכן נק' כנס"י [כנסת ישראל] תמתי שעושה השלימות וכו' הפירושים אמת.

que lorsqu'il constitue l'ensemble du masculin et du féminin, comme il est écrit dans le Zohar, Nasso (page 145b) ; et dans la paracha Vayikra (page 7b), il est dit : «Et alors, il est appelé Un», etc. C'est pourquoi la Communauté d'Israël est appelée «tamati» («Ma parfaite»), car elle apporte l'accomplissement. Les deux interprétations sont donc vraies.

והנה בעבודת ה' יובן זה הענין ג"כ כי העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] בתפלה במס"נ [במסירות נפש] הוא ענין התשוקה שיהיה גילוי אלקות אבל עדיין אין כאן הגילוי בפ"מ [בפועל ממש] רק שחפץ ומשתוקק לזה הגילוי.

Or, ce sujet peut également être compris dans le service de D.ieu : l'élévation des mayin noukvin dans la prière, avec le sacrifice de soi (messirout néfesh), consiste à aspirer à ce que la divinité se révèle ; mais la révélation n'est pas encore présente concrètement : on ne fait que désirer et aspirer à cette révélation.

אמנם המשכת מ"ד [מ"ן דוכרין] הוא מה שנמשך בחי' זה הגילוי והיינו ע"י תורה ומצות כו' וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים. (בפ' בראשית).

L'effusion des mayin doukhrin, en revanche, consiste en ce que ce niveau de révélation est attiré ; cela se fait par la Torah et les mitsvot, etc., comme il est écrit ailleurs, dans l'explication du verset : «Car, comme les nouveaux cieux» (dans la paracha Béréchit).

וזהו ענין ברכת המזון וברכת את כו' את דייקא כמ"ש בזהר (ויגש דר"ח א') והיא בחי' מל' שנק' את

Et tel est le sens de la bénédiction après le repas: «Et tu béniras es...», etc. — «es» précisément, comme il est écrit dans le Zohar (Vayigach, page 208a). C'est le niveau de Mal'hout (souveraineté), qui est appelé «es».

והיינו כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] סוף שער השבת דד' ברכות דבהמ"ז [דברכת המזון] הם נגד ד' מוחין דנוק' [דנוקבא] חו"ב [חכמה ובינה] חו"ג [חסד וגבורה] והיינו שממשיכים לה המוחין מאור א"ס ב"ה והוא ענין ההמשכה שאחר העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין].

Cela correspond à ce qui est écrit dans Pri Etz Chaim, à la fin de Shaar HaShabbos: les quatre bénédictions de la bénédiction après le repas correspondent aux quatre mo'hin de Noukva (le féminin): 'Hokhma et Bina, 'Hessed et Guevoura. Autrement dit, les mo'hin lui sont attirés depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il; c'est là le flux qui suit l'élévation des mayin noukvin.

ע"כ מדאורייתא הם שלש ברכות כי עיקרם הם ג' מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] אלא שמוח הדעת נחלק לבי מוחין ה"ח [ה' חסדים] וה"ג [וחמש גבורות] ונק' תרין עטרין עטרא דחסד ועטרא דגבורה [באדר"ז] [באדרא זוטא] דרצ"א ע"א ודרצ"ב סע"ב [סוף עמוד ב].

C'est pourquoi, selon la Torah, il y a trois bénédictions, car leur essence réside dans les trois mo'hin: 'Hokhma, Bina et Daat. Toutefois, l'intellect de Daat se divise en deux mo'hin: les cinq 'Hasadim et les cinq Guevourot, qui sont appelés «les deux couronnes, la couronne de 'Hessed et la couronne de Guevoura» (dans l'Idra Zouta, page 291a, et à la fin de page 292b).

והנה עיקר התפשטות הגבורות הוא לנוק' [לנוקבא] דז"א וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בכמה דוכתי וע"ש שער כ"ה בכללים של חו"ג [חסד וגבורה] אות י"ז.

Or, l'extension principale des Guevourot est dirigée vers la Noukva de Zeir Anpin (les attributs émotionnels), comme il est écrit à plusieurs endroits dans Etz Chaim; voyez aussi Sha'ar 25, dans les principes (kelalim) de 'Hessed et de Guevoura, section 17.

ולכן מדאורייתא שהוא ז"א תשב"כ [תורה שבכתב] א"צ [אין צריך / אינו צריך] רק שלש ברכות המשכת ג' מוחין, אמנם מדרבנן תשבע"פ [תורה שבעל פה] מל' קרינן לה תיקנו ברכה רביעית התגלות עטרא דגבורה בנוק' [בנוקבא] כו'

C'est pourquoi, selon la Torah, qui est Zeir Anpin, la Torah écrite, trois bénédictions seulement sont nécessaires, correspondant au flux des trois mo'hin. En revanche, selon la loi rabbinique — la Torah orale, «nous l'appelons Mal'hout» —, ils instituèrent une quatrième bénédiction, révélant la couronne de Guevoura dans Noukva, etc.

[וע' בזהר ואתחנן דרס"ב א' ותנינן ג' מוחי אינן כו' אשתכחו ד' מוחין כו' ומתפשטין בכולא, ושם

[Et voyez le Zohar, Vaet'hanan, page 262a: « Et nous avons appris qu'il y a trois cerveaux, etc.... on trouve quatre mo'hin, etc., et ils se diffusent dans tout l'ensemble »; et là,

עמוד ב' מענין שי"ן של ג' ראשין ושל ד' ראשין כו', ועמ"ש מענין התחלקות הדעת לחו"ג [לחסד וגבורה]
בביאור ע"פ זכור את אשר עשה לך עמלק כו'

page 262b, au sujet du chin à trois branches et à quatre branches, etc. Et voyez ce qui est écrit sur la division de Daat en 'Hessed et Guevoura dans l'explication du verset «Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait», etc.

ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] נז' [נזכר] מזה בכמה דוכתי גבי ד' כוסות בשער חג המצות ספ"ג [סוף פרק ג'] וע"ש
בענין ג' מצות ובשער יו"ד פ"ו גבי ברכת כהנים ובשער התפילין].

Et cela est mentionné à plusieurs endroits dans Pri Etz Chaim : à propos des quatre coupes, dans Shaar Chag HaMatzos, à la fin du chapitre 3 — voyez aussi là au sujet des trois matsot —; dans Sha'ar Yud, chapitre 6, à propos de la bénédiction sacerdotale ; et dans Shaar HaTefillin.]

5 והנה שרש כל המ"ד [המ"ן דוכרין] הוא בא ונמשך בז"א מאור אבא כי בחכמה דייקא אתברירו ומז"א
נמשך לנוק' [לנוקבא] לברר המ"ן [המ"ן נוקבין]

Or, la racine de toute la mayin doukhrin vient de la lumière d'Abba et est attirée dans Zeir Anpin, car « c'est précisément par 'Hokhma qu'ils sont affinés » ; puis, de Zeir Anpin, elle est attirée vers Noukva afin d'affiner la mayin noukvin.

וזהו ענין יאר ה' פניו אליך שהוא בחי' חכמה כי חכמת אדם תאיר פניו כו':

Et c'est là le sens de « Que Havaya fasse briller Son visage vers toi », ce qui correspond au niveau de 'Hokhma, car « la sagesse de l'homme fait briller son visage », etc.

6 ב וענין ישא ה' פניו היינו אחר שנתחברו המ"ן [המ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] ישאם ויגביהם לבחי' מקור
הגבוה משניהם וכמ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' פנחס דרל"ח ע"כ שהוא כענין ישאם על אברתו כו'
ועמ"ש בענין ישאם על אברתו בד"ה כנשר יעיר.

2. Le sens de «Que Havaya élève sa face» est le suivant : après que les mayin nukvin et les mayin duchrin se sont unis, Il les élève et les fait accéder au niveau d'une source supérieure à l'un et à l'autre, comme il est écrit dans le Raaya Mehemna, parachat Pin'has, p. 238b : cela est comparable à «Il le porte sur Ses ailes», etc. Voyez aussi ce qui est écrit au sujet de «Il le porte sur Ses ailes» dans le discours commençant par «Comme un aigle réveille».

7 והנה על ענין זה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ואיך לא אשא פנים לישראל שכתבתי בתורה ואכלת ושבעת וברכת כו' והם מדקדקים על עצמן עד כזית ועד כביצה.

Or, à propos de cette question, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Et comment ne ferais-Je pas grâce à Israël ? Car J'ai écrit dans la Torah : "Tu mangeras, tu seras rassasié et tu béniras", etc., et eux-mêmes se montrent scrupuleux jusqu'à la mesure d'une olive et jusqu'à la mesure d'un œuf. »

ויש להקדים ענין קו המדה בוצינא דקרדוניתא והוא בחי' חכמה סתימאה שבה מלובש גבורה דע"י [דעתיק יומין] וה"ג [וחמש גבורות] אלו הם בחי' קו המדה מי מדד כו'

Il faut d'abord introduire la notion de ligne de mesure (kav hamida), la botzina dekardinusa (« lampe des ténèbres »). C'est le niveau de la 'Hokhma cachée (Hokhma Stima'a), dans laquelle est revêtue la Guevoura d'Atik Yomin ; et ces cinq Guevourot constituent le niveau de la ligne de mesure, « Qui a mesuré... », etc.,

הנותן קצבה ומדה לכל המשכות האורות והכלים, שבחי' החכמה הוא בחי' שמצמצם הדבר שיהיה כך וכך כמו שחייבה חכמתו.

qui fixe une limite et une mesure à tous les flux de lumières et de réceptacles. En effet, le niveau de la 'Hokhma est celui qui contracte une chose, afin qu'elle soit ainsi et ainsi, conformément à ce que Sa sagesse a prescrit.

[ועמ"ש מזה בביאור ענין מזוזה מימין ונ"ח משמאל בפ' מקץ ועמ"ש בביאור ענין בשעה שהקדימו ישראל נעשה וביאור ע"פ לבכתני בפ"י שמונה ועשרים אמה ועיין בזהר פקודי דרל"ג ע"א ובהר בראשית ד"ח ע"ב.

[Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication de la notion de « la mezouza à droite et la lampe de Hanouka à gauche », dans la paracha de Mikets ; voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication de la notion de « Lorsque Israël plaça "nous ferons" en premier », ainsi que dans l'explication du verset « Tu as captivé mon cœur », à propos du sens de « vingt-huit coudées » ; voyez également le Zohar, Pekudei, page 233a, et le Zohar, Bereishis, page 18b.

8 וכן מבחי' קו המדה נמשך הקצבה לכל הברורים דמ"ן [דמ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ן דוכרין] כמה יתברר כו' וכמ"ש במ"א על מאמר הרע"מ [הרע"א מהימנא] ר"פ כי תשא אבנא למשקל בה דא יי כו' ע"ש.

De même, du niveau du kav de mesure est tirée la limite pour tous les raffinements des mayin nukvin (eaux féminines) et des mayin duchrin (eaux masculines) : quelle quantité sera raffinée, etc. ; comme il est écrit ailleurs au sujet de l'enseignement du Raaya Mehemna, au début de la paracha Ki Sisa : « Une pierre pour peser : c'est le youd », etc. ; voir là-bas.

ועוד נתבאר מזה בפ"י המלות דברוך שאמר בענין ברוך אומר ועושה ברוך גוזר ומקיים כו' ע"ש.

Cela est expliqué davantage dans l'explication des mots de Baroukh chéamar, à propos des expressions : « Béni soit Celui qui dit et réalise ; béni soit Celui qui décrète et accomplit », etc. ; voir là-bas.

9 והנה משם נמשך ג"כ פרטי דקדוקי הדינים שבכל מצוה ומצוה כמו אורך הציצית י"ב גודלין והתפילין אצבעיים ומרובעות דוקא, והיינו לפי שנמשכו ע"י בחי' גבורה וצמצום דקו המדה.

Or, de là proviennent également les détails minutieux des lois de chaque mitsva, comme la longueur des tsitsit — douze largeurs de pouce — et les tefillin, qui doivent mesurer deux largeurs de doigt et être nécessairement carrés. C'est parce qu'ils sont attirés par le niveau de Guevoura et le tsimtsoum (contraction) du kav de mesure.

ועיין באג"ה [באגרת הקודש] ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו ועיין לעיל ע"פ ויהי בשלח פרעה בפ"י ארוכה מארץ מדה מפיק ה'

Voir Iggeret HaKodech, sur le verset « Les bontés de Havaya, elles ne sont pas épuisées » ; voir également plus haut, sur le verset « Or, lorsque Pharaon renvoya le peuple », à propos de l'explication de « Sa mesure est plus longue que la terre » — avec un hé marqué d'un mappik —,

דהיינו שיש לה מדה כו' והיינו כנ"ל שהיא מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] קו המדה ולכן נק' החכמה דין לפעמ"י [לפעמים] כנודע.

c'est-à-dire qu'elle a une mesure, etc. ; cela signifie, comme indiqué plus haut, qu'elle relève du niveau de la 'Hokhma cachée, le kav de mesure. C'est pourquoi la 'Hokhma est parfois appelée jugement (din), comme on le sait.

10 ואחר הקדמה זו יובן ענין ואיך לא אשא פנים כו' דהנה כתיב ואכלת ושבעת וברכת משא"כ להיות המאכל פחות מכשיעור שביעה בגשמיות א"כ ממילא גם ברוחניות שבמאכל

Après cette introduction, on comprendra la question : « Et comment pourrais-je ne pas faire acception de personne ? », etc. Car il est écrit : « Tu mangeras, tu seras rassasié et tu béniras » ; en revanche, lorsque la nourriture est, matériellement, inférieure à la mesure de satiété, il s'ensuit que, dans sa dimension spirituelle également,

דהיינו חלקי הטוב הגנוז בו מרפ"ח ניצוצים דתהו ג"כ אין בהם כשיעור הראוי להיות מזה העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] למעלה עד שיומשך בו שפע המ"ד [המ"ן דוכרין] על דרך

c'est-à-dire que les parcelles de bien qui y sont cachées, issues des 288 étincelles du Tohou, n'atteignent pas non plus la mesure requise pour susciter de là-haut une élévation de maïm noukvin, de sorte que l'abondance des maïm doukhrin soit attirée en elles ; selon le principe de

מ"ש בזהר לית ברכתא שריא באתר ריקניא דאע"ג [דאף על גב] שאינו ריקניא ממש ויש קצת העלאת ניצוצי [ניצוצים] אך עכ"ז [עם כל זה] אינן כדאי שיומשך וירד עליהם ההמשכה עליונה כו'.

ce qui est dit dans le Zohar : « La bénédiction ne repose pas sur un lieu vide. » Car, bien que le lieu ne soit pas réellement vide et qu'il s'y produise une certaine élévation des étincelles, elles ne sont néanmoins pas dignes que le flux supérieur soit attiré et descende sur elles, etc.

[שהשפעת שפע מ"ד [מ"ן דוכרין] זה נמשך כשהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] הוא כלי המחזיק ברכה והמשכה זו וזהו עיני כל אליך ישברו כו' שהוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ועי"ז המשכת מ"ד [מ"ן דוכרין] פותח את ידיך כו']

[Car ce flux d'abondance des maïm doukhrin est attiré lorsque l'élévation des maïm noukvin constitue un réceptacle capable de contenir cette bénédiction et ce flux. C'est là le sens de : « Les yeux de tous se tournent vers Toi dans l'attente », etc., qui désigne l'élévation des maïm noukvin ; et par elle s'effectue l'attraction des maïm doukhrin : « Tu ouvres Ta main », etc.,

יודי"ך ומשביע לכל חי רצון שמשביע תשוקת המקבל ומרוה צמאוננו כו' משא"כ כשאין שיעור הראוי להיות העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לא נמשך ג"כ שפע המ"ד [המ"ן דוכרין]

« Tes youd », « et Tu rassasies tout être vivant selon son désir » : c'est-à-dire qu'Il satisfait le désir de celui qui reçoit et apaise sa soif, etc. En revanche, lorsque la mesure requise pour l'élévation des maïm noukvin n'est pas atteinte, l'abondance des maïm doukhrin n'est pas non plus attirée ;

וזהו שבפחות מכדי שביעה אין חיוב בהמ"ז [ברכת המזון] מדאורייתא שלא נמשך עי"ז גילוי המ"ד [המ"ז דוכרין] שהוא ג"כ בחי' ומשב יע לכל חי כו'.

et c'est pourquoi, pour une quantité inférieure à celle qui rassasie, il n'y a pas, selon la Torah, d'obligation de réciter la bénédiction après le repas: car cela n'attire pas la révélation des maïm doukhrin, qui est également le niveau de « et Tu rassasies tout être vivant », etc.]

11 וכ"ז [וכל זה] הוא ע"פ קו המדה שמשם נמשך מדה ושיעור זה דמ"ן [דמ"ן נוקבין] ומ"ד [ומ"ד דוכרין] וכנ"ל. אבל להיות נמשך המ"ד [המ"ד דוכרין] אפילו כשהעלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] הוא בפחות מכדי שביעה ע"ז נאמר ישא ה' פניו.

Tout cela suit la ligne de mesure, d'où proviennent cette mesure et cette quantité de mayin noukvin et de mayin doukhrin, comme indiqué plus haut. Mais pour que les mayin doukhrin descendent même lorsque l'élévation des mayin noukvin provient d'une quantité inférieure à ce qui suffit à rassasier, il est dit à ce sujet : « Que Havaya élève Sa face. »

כי מבואר למעלה דפ"י פניו הוא חכמה עילאה ושרשה בחי' ח"ס [חכמה סתימאה]. אבל ישא ה' פניו היינו לבחי' שלמעלה גם מהחכמה סתימאה

Car il a été expliqué plus haut que le sens de « Sa face » est la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ilaa), dont la racine est le niveau de la 'Hokhma cachée. Mais « Que Havaya élève Sa face » signifie [l'élève] jusqu'à un niveau qui dépasse même la 'Hokhma cachée,

דהיינו בבחינת פנימית א"א שהוא הכתר שבכתר שלמעלה מח"ס [מחכמה סתימאה] שהיא חכמה שבכתר כו' וחכמה היא בחי' דין וקו המדה והיא ראשית האצילות

c'est-à-dire le niveau de la dimension intérieure (pnimiyout) d'Arikh Anpin, qui est le Kéter au sein de Kéter, au-dessus de la 'Hokhma cachée, qui est la 'Hokhma au sein de Kéter, etc. Or, la 'Hokhma est le niveau du jugement et de la ligne de mesure, et elle est le commencement d'Atsilout ;

אבל בעצמיות אור א"ס ב"ה כתיב המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ שאצ"י ועשיה שוין ממש אצלו ית'

mais de l'essence de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, il est écrit : « Celui qui siège dans les hauteurs, qui regarde vers le bas, vers les cieux et la terre » ; car Atsilout et Assiya sont absolument égaux devant Lui, béni soit-Il.

ועל כן משם דייקא נמשך ההשפלה להיות שפע המ"ד [המ"ן דוכרין] יורד ונמשך ושורה גם על העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] המועט שבפחות מכדי שביעה שילוקטו לאחד אחד.

C'est pourquoi c'est précisément de là que provient l'abaissement, afin que le flux des mayin doukhrin descende, soit attiré et repose même sur la faible élévation des mayin noukvin, qui provient d'une quantité inférieure à ce qui suffit à rassasier, de sorte qu'« ils seront recueillis un à un ».

12 וזהו ישא ה' פניו שיעלה ויגביה בחינת אור אבא ח"ע [הכמה עילאה] למעלה מעלה באור א"ס ב"ה שלא שייך שם פנים ואחוריים כלל.

Et c'est là le sens de « Que Havaya élève Sa face » : qu'Il élève et exalte le niveau de la lumière d'Abba, la 'Hokhma supérieure, toujours plus haut, dans la Lumière infinie, béni soit-Il, où la distinction entre face et revers ne s'applique aucunement.

וע"כ משם יצוה ה' את הברכה והמשכת מ"ד [מ"ן דוכרין] להיות ומשביע לכל חי רצון העליון אפילו C'est pourquoi, de là, « Havaya ordonnera la bénédiction » et la descente des mayin doukhrin, afin que se réalise : « et rassasie tout être vivant » [de] la volonté supérieure (ratzon), même

כשהעלאת הוא פחות מכשיעור הקצוב ע"פ קו המדה כו' וזהו ואיך לא אשא פנים כו' והם דקדקו על עצמם עד כזית ועד כביצה.

lorsque l'élévation est inférieure à la mesure fixée par la ligne de mesure, etc. Et c'est là le sens de « Et comment ne leur accorderais-je pas Ma faveur ? », etc. : « ils étaient exigeants envers eux-mêmes jusqu'à la mesure d'une olive et jusqu'à celle d'un œuf ».

13 והיינו כי כנס"י [כנסת ישראל] היא בחי' מלי' דאצי' ונעוץ סופן בתחלתן לכן יוכלו להמשיך מבחי' כתר שלמעלה מהחכמה כו'

C'est parce que l'Assemblée d'Israël est le niveau de Mal'hout d'Atsilout et que « leur fin est enchâssée dans leur commencement » ; elle peut donc attirer depuis le niveau de Kéter, qui est au-dessus de 'Hokhma, etc.,

וכנודע מענין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה, ואעפ"כ [ואף על פי כן] נתנו ג"כ שיעור ומדה עד כזית ועד כביצה

comme on le sait au sujet de cette parole : « Les paroles des Scribes me sont plus agréables que le vin de la Torah. » Pourtant, eux aussi ont fixé une mesure et une quantité : jusqu'au volume d'une olive et jusqu'au volume d'un œuf,

כי גם המשכה עליונה זו שלמעלה מההשתלשלות ומקו המדה נמשך ועובר ע"י קו המדה דייקא שהעולם א"א לו לקבל

car cette attraction supérieure aussi, qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et au-dessus de la ligne de mesure, est attirée et passe précisément par la ligne de mesure ; car le monde ne peut recevoir

אלא ע"י בחי' קו המדה, וצ"ל אורות וכלים כו' ואם לא כן לא יכלו לקבל.

que par le niveau de la ligne de mesure ; il faut aussi des lumières et des réceptacles, etc. Sans cela, ils ne pourraient recevoir.

14 ולכן צ"ל שיעור ומדה בהעלאה. אלא שדי בשיעור מועט הזה דכזית או כביצה להיות המועט כלי מחזיק ברכה כמו המרובה והיינו לפי ששרש המשכה עליונה זו המשיכו מלמעלה מסדר ההשתלשלות.

Il faut donc qu'il y ait une quantité et une mesure dans l'élévation. Toutefois, cette petite mesure, du volume d'une olive ou d'un œuf, suffit pour que le peu soit un réceptacle contenant la bénédiction autant que le beaucoup. C'est parce qu'ils ont attiré la racine de cet influx supérieur depuis ce qui se trouve au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout).

(ושיעור כזית הנה ארץ זית ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שרוב שיעוריה כזיתים והענין כמ"ש ברע"מ [ברע"א מהימנא] פרשה פנחס) (דרמ"ד ב' רמ"ז ב') ובפ' עקב (דף ער"ב א')

(Quant à la mesure du volume d'une olive : « un pays d'oliviers » ; nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que la plupart des mesures [de la Torah] sont des volumes d'olives. Le sens en est celui qui est exposé dans le Raaya Mehemna, Parachat Pin'has) (pages 244b et 247b), ainsi que dans la Parachat Ekev (page 272a),

שזית הוא בחי' י' דשם הוי' והוא ג"כ בחי' צדיק יסוד הממשיך הטפה מחכמה עילאה בחי' שמן כתית כו' שהיא ג"כ בחי' יו"ד וגם העטרה היא בחי' יו"ד.

L'olive correspond au niveau du youd du Nom Havaya. Elle correspond également au niveau du Tsadik, Yessod (fondement), qui attire la goutte depuis la 'Hokhma supérieure, le niveau de « l'huile pressée », etc., qui correspond elle aussi au youd ; la couronne (Ateret) correspond également au youd.

והנה מבואר בבה"ז [בביאורי הזהר] פ' אחרי על המאמר דע"ט הביאו עלי כפרה ענין יו"ד של שם הוי' שאינו צמצום גמור

Or, il est expliqué dans le Biurei HaZohar, Parachat A'harei, à propos de la parole « Apportez pour Moi une expiation », à la page 79, que le youd du Nom Havaya n'est pas une contraction complète,

אלא רק ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה כו' וכמו ענין המשנה לגבי הגמרא וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] ומשמני הארץ זו משנה

mais seulement selon le principe : « Qu'un homme enseigne toujours à son élève d'une manière concise », etc., comme la Michna par rapport à la Guemara. Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « "Et de la graisse du pays" : c'est la Michna »,

כי השמן הוא ג"כ עד"ז שמכל דבר יכולים להוציא שמן והרב מהמשקה נכלל במעט שמן שמוציאים ממנו ולכן נק' טפת דבר ג"כ שמן שהטפה כולל כל הולד כו'.

car l'huile aussi fonctionne selon ce principe : on peut extraire de l'huile de toute chose, et la grande quantité de liquide est incluse dans la petite quantité d'huile qu'on en extrait. C'est pourquoi la goutte masculine est elle aussi appelée « huile », car la goutte contient l'enfant tout entier, etc.

15 ולכן נק' הזית שמן י' ולכן שיעורו בכז ית שמצאו שיעור מועט שהוא כזית ועכ"ז [ועם כל זה] כולל הרבה מאד.

C'est pourquoi l'olive est appelée « l'huile du youd », et c'est pourquoi sa mesure est le volume d'une olive : les Sages ont trouvé une petite mesure, le volume d'une olive, qui contient néanmoins une quantité considérable.

וזהו ענין יו"ד של שם כנ"ל וע"כ המשכה זו העצומה תוכל להיות אפילו כשאוכל שיעור מועט רק כזית C'est là le sens du youd du Nom, comme indiqué plus haut. C'est pourquoi cette immense effusion peut avoir lieu même lorsqu'on mange une petite quantité, seulement le volume d'une olive ;

כי כן המשכה זו באה ע"י צמצום בחי' יו"ד נקודה א' אלא שכולל בתוכו הרבה כו'.

car cette effusion aussi vient par un tsimtsum, le niveau du youd, un seul point, qui contient néanmoins une quantité considérable, etc.

16 ומי"מ לעורר בחי' זו צ"ל ע"י צמצום שיצמצם עצמו ג"כ כנזכר בד"ה ולא אבה לשמוע אל כלעם בענין המשכת היו"ד כו' ע"י צמצום וביטול רצון כו'

Néanmoins, pour éveiller ce niveau, il faut que cela se fasse par une contraction, en se contractant soi-même également, comme il est mentionné dans le discours qui commence par « Et [III] ne voulut pas écouter Bilam », à propos de l'attraction du youd, etc., par la contraction et l'annulation de la volonté, etc.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ברבות ר"פ תצוה למה נמשלו ישראל לזית כו' ע"ש בענין בצר לך כו'.

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit dans le Midrach Rabba, au début de la paracha Tetsavé : « Pourquoi Israël est-il comparé à une olive ? », etc. Voyez là-bas à propos de « Lorsque tu seras dans la détresse », etc.

וזהו זית רענן יפה פרי תואר (בירמיה ס"י י"א) היינו המשכת שע"ה [שעליו השלום] נהורין מבחי' ישא ה' פניו הנמשכים ע"י שמדקדקים ע"ע עד כזית והארת פנים תלוי בצדיק יסוד

Et c'est là le sens de « Olivier verdoyant, beau, aux fruits magnifiques » (dans Jérémie, chapitre 11) : l'attraction des 375 lumières depuis le niveau de « Que Havaya fasse rayonner Sa face », lesquelles sont attirées parce qu'ils sont exigeants envers eux-mêmes jusqu'à la mesure d'une olive. Et le rayonnement de la face dépend de Tsadik, Yessod,

כי סריס אין לו הדרת פנים כו', וע' עוד מענין זית במא"א [במאורי אור] אות זי"ן סי"ט ובת"ז [ובתיקוני זהר] תיקון י"ט ד"מ ע"א. ועמ"ש בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב בענין ושנים זיתים עליה.

car un eunuque n'a pas de splendeur de la face, etc. Voyez aussi ce qui est dit au sujet de l'olive dans Me'orei Or, lettre zayin, section 19, et dans le Tikkunei Zohar, Tikkoun 19, page 40a. Voyez également ce qui est écrit dans le discours qui commence par « J'ai vu, et voici un candélabre d'or », à propos de « et deux oliviers auprès de lui ».

17 והנה עד"ז נתבאר עוד במ"א בד"ה שוש תשיש ותגל העקרה בקבוץ בניה, שהוא להיות המשכה עליונה מלמעלי [מלמעלה] מקו המדה כו' ועמ"ש עוד מזה בביאור ע"פ המגביהי לשבת כו'

Or, dans le même ordre d'idées, il est également expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par « La stérile se réjouira et exultera au rassemblement de ses enfants », qu'il doit y avoir un flux supérieur provenant d'au-dessus de la ligne de mesure, etc. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset « Qui siège dans les hauteurs », etc.

אכן במ"א נתבאר שגם ברכה והמשכה, עליונה זו הוא ע"י בחי' קו המדה שמשם ממשיכים ג"כ הברכה ותוספת גילוי האור יותר מסדר ההשתלשלות, ועד"ז נתבאר ג"כ בפ' תולדות סד"ה ראה ריח בני.

Cependant, il est expliqué ailleurs que cette bénédiction et ce flux supérieurs passent eux aussi par le niveau de la ligne de mesure, car c'est également de là que l'on fait descendre la bénédiction et un supplément de révélation de lumière au-delà de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Dans le même ordre d'idées, cela est également expliqué dans la paracha Toldot, à la fin du discours qui commence par « Vois, le parfum de mon fils ».

18 ובכדי שיאיר אור רב כו' הוא ע"י יצחק דייקא כו' שהוא קו המדה כו' ע"ש.

Et afin qu'une grande lumière brille, etc., cela se fait précisément par l'intermédiaire de Yits'hak, etc., qui est la ligne de mesure, etc. ; voir là-bas.

ואפשר שמ"מ הכוונה הכל אחד ע"ד שנתבאר כאן דאע"פ [דאף על פי] ששרש המשכה זו הוא מלמעלה מקו המדה מ"מ צ"ל נמשך ע"י קו המדה דייקא ולכן היה ע"י יצחק דייקא כו' ואף גם זאת בלי דעתו כו' ע"ש.

Et il est possible que, néanmoins, l'intention soit une seule et même chose, selon ce qui a été expliqué ici : bien que la racine de cet influx provienne d'au-dessus de la ligne de mesure, il doit néanmoins être transmis précisément par l'intermédiaire de la ligne de mesure. C'est pourquoi cela se fit précisément par l'intermédiaire de Yits'hak, etc., et même cela, à son insu, etc. ; voir là-bas.

19 וצ"ע [וצריך עיון]. ועיין לקמן. וזהו ג"כ פי' ארוכה מארץ מדה שיש לה מדה אבל מ"מ ארוכה מאד והיינו ענין הברכה עליונה שבקו המדה כו'.

Cela demande examen ; voir plus loin. C'est aussi le sens de « Sa mesure est plus longue que la terre » : elle a une mesure, mais elle est néanmoins très longue ; c'est là le sujet de la bénédiction supérieure qui se trouve dans le kav de mesure, etc.

ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] ג"כ פי' המדרש שיר השירים ע"פ קול דודי הנה זה בא הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבוניותיהם כו' והיינו

Selon cela, on peut également expliquer le Midrach de Chir Hachirim sur le verset : « La voix de mon bien-aimé, le voici qui vient » : « Puisqu'Il désire votre délivrance, Il ne tient pas compte de leurs calculs », etc. C'est-à-dire que

כי ע"פ קו המדה היה צ"ל גלות מצרים ארבע מאות שנה. אך ההמשכה נמשך מלמעלה מסדר השתלשלות ולכן אינו מביט לחשבון זה.

selon le kav de mesure, l'exil d'Égypte aurait dû durer quatre cents ans. Mais l'effusion fut attirée d'au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) ; c'est pourquoi Il ne tient pas compte de ce calcul.

20 וזהו ענין מדלג מלמעלה מההשתלשלות ולכן דילג ג"כ קץ הגאולה מארבע מאות שנה לרד"ו שנה כו', ומי"מ לפי שנמשך דרך קו המדה לכך צ"ל איזה חשבון

Voilà ce qu'est le «saut» depuis ce qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes ; c'est pourquoi Il a également sauté par-dessus le terme de la rédemption, passant de quatre cents ans à deux cent dix ans, etc. Néanmoins, puisque cela se prolonge par le kav de la mesure, il doit y avoir un certain calcul.

והיינו ג"כ מה שמסיים שם והלא כבר נשבע הקב"ה שהוא משעבדנו בע' [בשבעים] אומות כו' והוא משיבן אחד מכם גולה לברבריה כו' דומה כמו שגליתם כולכם כו'

C'est aussi ce que conclut le texte à cet endroit: «Mais le Saint béni soit-Il n'a-t-Il pas déjà juré qu'Il nous soumettrait aux soixante-dix nations?» etc. Et Il leur répond: «Lorsque l'un d'entre vous est exilé à Barbary», etc., «c'est comme si vous aviez tous été exilés», etc.

והיינו שהמועט עולה במקום המרובה וכנ"ל בענין שיעור דכזית תחת כדי שביעה. והיינו דוקא משום שעקר המשכה זו מלמעלה מסדר ההשתלשלות אלא שעובר ונמשך דרך כו'.

Autrement dit, le peu compte à la place du beaucoup, comme mentionné plus haut au sujet de la mesure d'un volume d'olive qui tient lieu d'une quantité suffisante pour rassasier. Cela n'est possible précisément que parce que l'essentiel de ce flux vient d'au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes ; toutefois, il passe et se prolonge par..., etc.

21 והנה ג' בחי' המשכות דיברכך יאר וישא י"ל [יש לומר] שזהו כענין ג' מדריגות באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] המבואר בביאור לד"ה שוש תשיש הנ"ל.

Or, au sujet des trois niveaux de déversement exprimés par «Qu'Il te bénisse», «Qu'Il fasse briller» et «Qu'Il élève», on peut dire qu'ils correspondent aux trois niveaux d'éveil d'en haut (isarus dile'ela) expliqués dans le commentaire du discours commençant par «La stérile se réjouira assurément», mentionné ci-dessus.

הא' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] המעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] וזהו ענין ברכה בראש דהיינו יברכך.
 הב' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הבאה אחר האתעדל"ת [האתערותא דלתתא]

Le premier est un éveil d'en haut qui suscite l'éveil d'en bas, et c'est là le sens de la bénédiction au début, à savoir: «Qu'Il te bénisse». Le deuxième est un éveil d'en haut qui vient après l'éveil d'en bas,

וזהו ענין יאר. הג' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] עליונה שלמעלה בעצם מאתעדל"ת [מאתערותא דלתתא] וזהו ענין ישא כו' ואני אברכם ברכה בסוף.

et c'est là le sens de «Qu'Il fasse briller». Le troisième est un éveil supérieur d'en haut qui, par essence, se situe au-dessus de l'éveil d'en bas; c'est là le sens de «Qu'Il élève», etc., ainsi que de «et Moi, Je les bénirai», la bénédiction finale.

ועמ"ש עוד מענין ברכת כהנים בד"ה להבין ענין משמח חתן. בפ' צו. וע"פ והנה פרח מטה אהרן בפ' קרח:

Voyez également ce qui est écrit plus loin au sujet de la bénédiction sacerdotale, dans le discours commençant par «Pour comprendre le sens de "Qui réjouit le fiancé"», dans la paracha de Tsav, ainsi qu'à propos du verset «Et voici que le bâton d'Aaron avait fleuri», dans la paracha de Kora'h.

22 ג אך הנה הכח הזה להמשיך מבחינה שלמעלה מההשתלשלות ע"ז נאמר וישם לך שלום. שלום הוא כלי המחזיק ברכה

3. Mais ce pouvoir de faire descendre d'un niveau qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) : c'est à cela que se rapporte la parole : « Et qu'Il t'accorde la paix. » La paix est le réceptacle qui contient la bénédiction,

ולכן הוא מקבל ברכה עליונה שלמעלה מההשתלשלות שגם המועט יהיה כלי מחזיק ברכה כמו המרובה,

et c'est pourquoi elle reçoit la bénédiction supérieure, qui provient d'au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes, afin que même le peu soit un réceptacle qui contient la bénédiction autant que l'abondance.

והנה פי' וישם לך שלום היינו ע"י עסק התורה להיות וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך.

Or, le sens de « Et qu'Il t'accorde la paix » est que cela se réalise par l'étude de la Torah, afin que « tous tes enfants soient instruits par Havaya, et grande sera la paix de tes enfants ».

23 וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל העוסק בתורה עושה שלום בפמליא שלמעלה ובפמליא של מטה, פ"י כי הנה שלום הוא הממוצע המחבר ב' הפכים והיינו קו האמצעי דת"י [דעת תפארת יסוד].

Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Quiconque s'adonne à la Torah fait régner la paix dans la famille d'en haut et dans la famille d'en bas. » Le sens est le suivant : la paix est l'intermédiaire qui unit deux opposés ; c'est-à-dire la ligne médiane de Daat, Tiferet et Yessod.

והדעת הוא עיקר הממוצע להיותו מחבר למעלה חו"ב [חכמה ובינה] וזהו ענין שלום בפמליא שלמעלה, וענין חיבור זה היינו

Et Daat (connaissance) est l'intermédiaire principal, puisqu'en haut il unit 'Hokhma et Bina ; c'est cela, la paix dans la famille d'en haut. Cette union consiste en ceci :

כי החכמה היא בחי' אין והבינה נק' יש ודעת עליון מחבר ומזווג חו"ב [חכמה ובינה] להיות גם כיש דבינה que 'Hokhma est le niveau du ayin (néant), tandis que Bina est appelée yesh (quelque chose) ; et le Daat supérieur unit et associe 'Hokhma et Bina, de sorte que le yesh de Bina aussi

כמו למעלה באין דחכמה וזהו ענין השלום בפמשמ"ע [בפמליא של מעלה] ע"י הדעת עליון כו' ועמ"ש מזה בביאור ע"פ נשא בענין הפעם ילוח אישי אלי.

[soit] comme il l'est en haut, dans le ayin de 'Hokhma ; c'est là la paix dans la famille d'en haut, produite par le Daat supérieur, etc. Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset «Nasso», à propos de « Cette fois, mon époux s'attachera à moi ».

24 ועד"ז ג"כ יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דהיינו דרך כלל מאצי' לבי"ע שהוא ג"כ אין ויש אלא ששם היש הוא דבר נפרד ממש,

De même, il y a aussi l'union de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) et de Noukva (le féminin), c'est-à-dire, de façon générale, d'Atsilout vers Béria, Yetsira et Assiya, qui relèvent également du néant et de l'être ; toutefois, là-bas, l'être constitue une existence véritablement distincte.

אבל היחוד היינו שאור האצי' יאיר בבריאה דהיינו שגם למטה יהיה הביטול כמו למעלה והיינו ע"י יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] באצילות שע"ז נמשך בבי"ע ובהיכלות ג"כ בחי' יחוד

Mais l'union signifie que la lumière d'Atsilout brille en Béria, c'est-à-dire qu'en bas aussi, il y ait l'annulation de soi (bitoul), comme en haut. Cela se réalise par l'union de Zeir Anpin et de Noukva en Atsilout, par laquelle un niveau d'union est également attiré dans Béria, Yetsira et Assiya, ainsi que dans les Heikhalot (chambres).

כמו למעלה באצילות שנמשך גם להם אור א"ס להיות ביטול והתכללות כו' וכמ"ש במ"א, וזהו שלום
במשמ"ט [בפמליא של מטה]

comme en haut, en Atsilout : la Lumière infinie (Or Ein Sof) leur est également attirée, afin qu'il y ait bitoul et inclusion, etc., comme il est écrit ailleurs. Et c'est cela, la paix dans le foyer en bas.

והיינו ג"כ ע"י הדעת המתפשט במדות וזהו כי אל דעות ב' בחי' דעת כו' והיינו לפי שהדעת שרשו
למעלה מהח"ב [מהחכמה ובינה]

Cela aussi se réalise par le Daat qui s'étend dans les attributs émotionnels (midot). C'est le sens de « Car D.ieu est le D.ieu des connaissances » : deux niveaux de Daat, etc. Cela s'explique par le fait que la racine du Daat est au-dessus de 'Hokhma et de Bina,

כי שרשו מבחי' אורא שלמעלה מקרומא דחפיא על מו"ס [מוחא סתימאה] ששם גנוז הדעת דעתיק וכמ"ש
במ"א בביאור ע"פ החלצו מאתכם כו'

car sa racine se trouve dans le niveau de l'avira (air), au-dessus de la kruma (membrane) qui recouvre le cerveau caché (Mocha Stima'ah), où est caché le Daat d'Atik ; comme il est écrit ailleurs, dans l'explication du verset « Armez-vous parmi vous », etc.

(ובזהר הרקיע בפ"י הזהר פ' תרומה דקס"ו כ' [כתב] דחב"ד [דחכמה בינה ודעת] שרשם מג' רישין דע"ק
[דעתיקא קדישא] והדעת שרשו מראש העליון שהוא בחי' רדלי"א [רישא דלא אתידע] כו' ע"ש).

(Et dans Zohar HaRakia, dans son commentaire sur le Zohar, Parachat Terouma, p. 166, il écrit que la racine de 'Hokhma, Bina et Daat se trouve dans les trois têtes d'Atika Kadicha, et que la racine du Daat est dans la tête la plus élevée, qui est le niveau de Reisha deLo Itiada (la tête qui n'est pas connue), etc. ; voir là-bas.)

ולכן הוא כלי המחזיק ברכה מלמעלה מקו המדה. כי קו המדה הוא מבחי' ח"ס [חכמה סתימאה] וכמ"ש
בפ"י האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] בסד"צ [בספרא דצניעותא] רפ"א גבי האי מתקלא תלי באתר דלא הוה.

C'est pourquoi il est un réceptacle qui contient une bénédiction venant d'au-dessus de la ligne de mesure. Car la ligne de mesure provient du niveau de la 'Hokhma cachée, comme il est écrit dans le commentaire de l'Ari zal, de mémoire bénie, sur le Sifra DiTzniouta, au début du chapitre 1, à propos de « Cette balance est suspendue en un lieu qui n'était pas ».

מתקלא הוא ח"ס [חכמה סתימאה] והיא תליא בעתיקא הנק' אין וזהו דלא הוה כו' לאו דהוא אינון אלא ביה תליין.

La balance est la 'Hokhma cachée, et elle est suspendue à Atika, qui est appelé néant ; c'est le sens de « qui n'était pas », etc. : ce n'est pas qu'elle soit eux, mais c'est à elle qu'ils sont suspendus.

אבל הדעת ממשיך מבחי' אין ממש שהוא בחי' אורא דע"ג [דעל גבין] קרומא ומו"ס [ומוחא סתימאה] והיא המשכה מלמעלה מקו המדה כו'.

Mais Daat puise au niveau du véritable ayin, qui est le niveau de l'avira au-dessus de la membrane et du cerveau caché ; c'est un influx qui vient d'au-dessus de la ligne de mesure, etc.

ועי' בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ קרח ע"פ הנחמדים מזהב ומפז רב דהיינו למעלה מחו"ב [מחכמה ובינה] דא"א וכנ"ל והוא למעלה מבחי' קו המדה כו' :

Voir aussi le commentaire du Ramaz, au début de la paracha de Kora'h, sur le verset « Plus désirables que l'or, que l'or fin en abondance » : il s'agit de ce qui se trouve au-dessus de 'Hokhma et Bina d'Arieh Anpin, comme indiqué précédemment ; cela se situe au-dessus du niveau de la ligne de mesure, etc.

25 וזהו ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם ואני הוא אותיות אין שמשם דייקא נמשך ברכה זו כו'

Et c'est là le sens de : « Ils placeront Mon Nom sur les enfants d'Israël, et Moi, Je les bénirai » : « Moi » (ani) est formé des mêmes lettres que ayin, car c'est précisément de là que cette bénédiction est attirée, etc.

ודרך כלל אין הוא בחי' כתר שלמעלה מהחכמה ועמ"ש מזה בביאור ע"פ את שבתותי תשמרו.

En règle générale, ayin est le niveau de Kéter (la Couronne), qui est au-dessus de 'Hokhma. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset « Vous garderez Mes Chabbatot ».

26 וזהו ענין ברכה בראש וברכה בסוף. ברכה בראש היא יברכך שהיא הברכה להיות הצמיחה והעלאת

מ"ן [מ"ן נוקבין]

Et tel est le sens d'une bénédiction au début et d'une bénédiction à la fin. La bénédiction du début est « Qu'Il te bénisse » : elle est la bénédiction qui permet la croissance et l'élévation du maïm noukvin (eaux féminines),

והיא בבחי' מלי דאצי' ועי' נאמר רבבה כצמח השדה נתתיך, וצמיחה זו היא בחי' אור חוזר מלמטה למעלה

et elle se situe au niveau de Mal'hout d'Atsilout. À ce sujet, il est dit : « Je t'ai rendue aussi nombreuse que la végétation des champs. » Cette croissance est l'aspect de l'Or Hozer (lumière réfléchie), qui monte de bas en haut ;

ולפי שנעוץ סופן בתחלתן לכך העלאה זו דמלי עולה עד הכתר ועי' נמשך אח"כ ברכה בסוף מבחי' ואני אברכם והוא הכתר דאור ישר מלמעלה למטה.

et puisque « leur fin est enchâssée dans leur commencement », cette élévation de Mal'hout monte jusqu'à Kéter. Par là, une bénédiction est ensuite attirée à la fin, selon les mots « et Je les bénirai » ; elle provient du niveau de Kéter en Or Yachar (lumière directe), de haut en bas.

27 ואחר כל הנ"ל יובן גי' הטעם שברכה ראשונה אי"צ [אין צריך / אינו צריך] שיעור כי היא בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] עדי"מ אדם הישן להקיצו מן השינה ולפי שבאה קודם אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] לגמרי לכך אין שייך להצריך שיעור

Après tout ce qui précède, on comprendra également pourquoi la première bénédiction n'exige pas de quantité minimale : elle est le niveau d'un éveil d'en haut (l'éveil d'en haut), destiné à susciter l'éveil d'en bas, à l'image d'un homme endormi que l'on réveille ; et puisqu'elle précède entièrement l'éveil d'en bas, il n'y a pas lieu d'exiger une quantité minimale.

אמנם ברכה אחרונה שהיא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] לכך צריכה שיעור ומדאורייתא הוא על כדי שביעה אלא שהם דקדקו עצמן להמשיך אפילו עד כזית כו' והיינו מבחינת ואני אברכם.

En revanche, la dernière bénédiction, qui est un éveil d'en haut suscité par l'éveil d'en bas, exige une quantité minimale ; selon la loi de la Torah, il s'agit d'une quantité suffisante pour être rassasié. Mais ils se sont montrés rigoureux envers eux-mêmes, afin de faire descendre [la bénédiction] même pour un volume égal à celui d'une olive, etc. ; cela relève du niveau de « et Je les bénirai ».

בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' עקב פ"י כה תברכו שהקדמונים כתבו שמלת תברכו בצירוף בכתרו רמז שמוריד האור מן הכתר עד המלי הנק' כה שכשהברכה בה היא חלה על ישראל המושרשים שמה כו'

Dans le Ramaz sur la paracha Eikev, il explique « Ainsi (ko) vous bénirez » : les anciens maîtres ont écrit que le mot tevarkhou (« vous bénirez »), en réarrangeant ses lettres, donne bekhatro (« dans Sa couronne »). Cela indique que la lumière descend de Kéter à Mal'hout, appelée ko ; car lorsque la bénédiction se trouve en elle, elle repose sur Israël, qui y est enraciné, etc.

ועיין זח"ב [זהר חלק ב'] תרומה קל"ט ב' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועיין ברבות סדר לך לך פמ"ג מענין כה תברכו:

Voir le Zohar, partie II, Terouma, page 139b, ainsi que le Mikdash Melekh à cet endroit ; voir également le Midrash Rabbah, ordre Le'h Le'ha, chapitre 43, au sujet de « Ainsi vous bénirez ».

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/nasso/6/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak